

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ile Koruma Kurulları Yönetmeliğinin 8. Maddesinde Değişiklik Yapılması ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Yönetmelik

30.1.1989 tarihli ve 20065 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ile Koruma Kurulları Yönetmeliğini, 9.5.2000 tarihli ve 24044 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile değişik 8. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Anılan yönetmelik 3.10.2002 tarihli ve 24895 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan değişiklikle, Koruma Kurullarına seçilecek üyelerin Kültür Bakanlığı'nda fiilen çalışmakta olan personelin üyelerinden seçilemeyeceği, Koruma Kurullarının Kültür Bakanlığı'nca seçilen üyelerin üyeliklerinin Yükseköğretim Kurulunca seçilen üyeler gibi beş yıl süreli olduğu ve iki dönemi aşmamak şartıyla yeniden seçilebileceği hükme bağlanmıştır. Eklenen Geçici Madde 1 ile; Kültür Bakanlığı'nca seçilen, görevini sürdürmekte olan Koruma Kurulu üyelerinden; görev süreleri dolan veya görev süreleri dolmayan Koruma Kurulu üyelerine bu yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Çevre Sağlığı Denetimi ve Denetçileri Hakkında Yönetmelik

Çevre ve toplum sağlığının korunması, sağlığa zarar verebilecek etmenlerin yok edilmesi veya en aza indirilmesini sağlamak için Sağlık Bakanlığı Merkez ve Taşra teşkilatınca yapılacak çalışma ve denetim ilkelerinin belirlenmesi ile ilgili plan, program ve politikaların oluşturulması, denetimde standartlaşmanın sağlanması, denetçinin eğitimi, geliştirilmesi, görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi ile değerlendirilmesini yapmak amacıyla 13.9.2002 tarihli ve 24875 sayılı Resmî Gazete'de Çevre Sağlığı Denetimi ve Denetçileri Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. Yönetmelik, meskenler, topluma doğrudan veya dolaylı olarak hizmet verilen umuma açık yerler, sıhhi ve gayri sıhhi tüm müesseselerdeki toplum sağlığının korunması nedeniyle bu yerlerde çalışanlar ile, bu yerlerde fert, toplum ve çevre sağlığını doğrudan etkileyen faktörleri, ham ve işlenmiş maddeler ile bunların ambalaj ve etiketlerinin düzenlenmesini ve bu işlemlere yönelik çevre sağlığı denetiminin ve çevre sağlığı denetçilerinin çalışma usul ve esasları ile yönetmeliğin amacının gerçekleştirilmesi için yapılması gerekli idari, hukuki ve teknik iş ve usulleri kapsamaktadır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 18. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

6.6.2002 tarihli ve 24777 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 18. maddesine, ikinci fıkradan sonra gelmek üzere "ÇED Gerekli Değildir kararı, Bakanlıkça bir belge ile proje

sahibine verilir" şeklinde bir fıkra eklenmiştir. Anılan yönetmelik 08.10.2002 tarihli ve 24900 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkındaki Yapıların Denetimi ve Yıkılması ile İzin ve İrtifak Hakkı Uygulamaları Yönetmeliği

4533 sayılı Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanunu ve bu Kanun hükümlerine uygun olarak hazırlanan planlara göre millî parkın doğal, tarihi ve kültürel kaynak değerlerinin korunmasını sağlamak üzere yapıların denetimi, yıkılması, izin ve irtifaka ilişkin hususlara açıklık getiren yönetmelik 21.10.2002 tarihli 24943 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikle Uzun Devreli Gelişme Planı, uygulama planları, uygulama İmar planı, kentsel tasarım projesi tanımlarına yer verilmiş, millî park alanının korunması, geliştirilmesi ile Uzun Devreli Gelişme Planına ve Kanuna göre Millî Parkın yapılmasında uyulacak esaslar hükme bağlanmıştır.

Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ikinci kısmının beşinci bölümünde belirtilen danışmanlık hizmet ihalelerinde uygulanacak esas ve usulleri düzenlemek amacıyla Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği 06.11.2002 tarih ve 24498 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak, 01.01.2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik eki olarak, "Standart Formlar", "Danışmanlık Hizmet Alımı İhalelerinde Uygulanacak Tıp Ön Yeterlik Şartnamesi", "Danışmanlık Hizmet Alımı İhalelerinde Uygulanacak Tıp İdari Şartname", "Danışmanlık Hizmet Alımına Tıp Sözleşmesi" de yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik ÇED raporu hazırlanması, elüt ve proje, harita ve kadastro, plan, İmar uygulama, tasarım, denetim, teknik şartname hazırlanması gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlarda danışmanlık hizmetlerini veya niteliği itibarıyla kapsamlı ve karmaşık olan özel uzmanlık ve deneyim gerektiren benzeri alanlardaki danışmanlık hizmetlerini kapsamaktadır. Yönetmelik genel hükümler başlıklı Birinci Kısım, ihaleye katılımda yeterlik başlıklı İkinci Kısım, ön yeterlik değerlendirilmesi, ihaleye davet ve ihalenin sonuçlandırılması başlıklı Üçüncü Kısım ve geçici ve son hükümler başlıklı Dördüncü Kısımdan oluşmaktadır.

Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki idarelerin, mimarlık, peyzaj mimarlığı, mühendislik, kentsel tasarım projeleri, şehir ve bölge planlama ve güzel sanat eserleri ile ilgili plan veya tasarım projesi elde edilmesine yönelik olarak yapılacak yarışmalara ilişkin esas ve usulleri düzenleyen yönetmelik 24.12.2002 tarih ve 24973 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak, 1.1.2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin Birinci Bölümünde amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar, İkinci Bölümünde yarışmaların hedefleri, şekilleri ve türleri; Üçüncü Bölümünde yarışmaların düzenlenmesindeki esaslar; Dördüncü Bölümünde yarışma takvimi, soru sorma hakkı; Beşinci Bölümünde yarışma jürisi; Altıncı Bölümünde jüri çalışmalarını ve yarışmanın sonuçlandırılması; Yedinci Bölümünde ön seçimi ve iki kademeli yarışmalar; Sekizinci Bölümünde ücretlerin ve ödüllerin tespiti ve ödeme biçimleri; Dokuzuncu Bölümünde tarafların hak ve sorumlulukları ve Onuncu Bölümünde son hükümlere ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi Kararı (4706 sayılı Kanun)

29.6.2001 günlü, 4706 sayılı "Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" un 3.

maddesinin Anayasa'nın 170. maddesine aykırılığı savıyla iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemiyle dava açılmıştır.

4706 sayılı Kanunun iliraz konusu 3. maddesinde 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 3302 sayılı Yasa ile değişik 2. maddesinin (b) fıkrası gereğince, Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin, rayiç bedeli üzerinden; köylerde öncelikle kullanıcı orman köylüsüne, Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde ise kullanıcılarına doğrudan satılabileceği gibi aynı amaçla harca esas metrekare birim değeri üzerinden ilgili belediyelere ve Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne de devredilebileceği öngörülmüştür.

Anayasa Mahkemesi bu düzenleme ile, orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin satışı ve aynı amaçla da devrinin imkanı getirildiğini belirtmektedir.

Anayasa'nın 169. ve 170. maddeleri ile orman alanlarında yapılacak işlerin yapılması konusunda Devlete görevler yüklediği, ülke nüfusunun dörtte birine yakın bölümünün sağlıksız biçimde ve düşük sosyo-ekonomik yapı içinde yaşayan orman içi veya bitişiği köyler halkına, bilim ve fen bakımında orman olarak işletilmesinde hiçbir yarar görülmeyen yerlerin Devlet eliyle ihya edilerek yararlanılmak üzere tahsis edileceğinin açıklandığı, bu nedenle, orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin yalnızca orman köyleri halkının nakli ve yerleştirilmesi amacıyla değerlendirilmesinin olanaklı olduğu, böylece, ormanların tahribi önlenerek ulusal ekonomiye katkısı sağlanmak suretiyle orman köylüsünün üretici haline getirilip kalkındırılmasının amaçlandığı,

Anayasa'nın bu emredici kuralı nedeniyle yasakoyucunun, bu alanların kullanıcılarına veya başkalarına, hatta orman içi köyler halkına satılmasını veya bu amaçla devredilmesini sağlayacak bir düzenleme yapmasının olanaklı olmadığı,

Anayasa'nın 169. maddesindeki orman sınırlarının daraltılmasına olanak tanıyan iki halde de, orman sınırları dışına çıkarma sonucu elde edilen alanların değerlendirilmesi açısından herhangi bir ayırım yapılamayacağı, bu yerlerden yararlanmaya ilişkin düzenlemelerin, Anayasa'nın 170. maddesinde öngörülen amaca uygun yapılması gerekeceğinin kuşkusuz olduğu,

Bu nedenle, Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin satışı ve bu amaçla devri olanağını getiren dava konusu kuralın Anayasa'nın 169. ve 170. maddelerine aykırılığından oy çokluğu ile iptaline 23.1.2002 gününde karar verilmiş, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Fulya KANTARCIOĞLU ve Tülay TUĞÇU bu görüşe katılmamışlardır.

Anayasa Mahkemesi'nin Esas Sayısı:2001/382, Karar Sayısı:2002/21 kararı 4.10.2002 tarih ve 24896 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi Kararı (2981 sayılı Kanun)

2981 sayılı Yasa'nın Geçici 2. maddesinin 3290 sayılı Yasa'yla değiştirilen (e) bendinin Anayasa'ya aykırılığına varan Mahkeme iptali istemiyle dava açılmıştır.

2981 sayılı Yasa'nın Geçici 2. maddesinin 3290 sayılı Yasa ile değiştirilen iliraz konusu (e) bendi "31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybetmiş yerlerden şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları orman sınırları dışına çıkarılmış sayılır. Bu yerler hakkında bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

İstanbul Adalar İlçesinde de bu hükümler uygulanmakta beraber tarih eserler dışında 21.7.1983 tarih ve 2863 sayılı Kanunun bu Kanun hükümlerine uymayan hükümleri geçersizdir. Ancak bu alanlarda uygulama, belediyesince yaptırılacak ıslah imar planları ve tip projelerine göre yapılır. Tip projelerini uygulayan hak sahibine tapusu derhal verilir" şeklinde düzenlenmiştir.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 169. ve 170. maddelerinde orman alanların tahribinin önlenerek ulusal ekonomiye katkısının sağlanması ve orman köylüsünün üretici hale getirilip kalkındırılması için orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin yalnızca orman köyleri halkının nakli ve yerleştirilmesi amacıyla öngörüldüğü, Anayasa'nın 169. maddesindeki orman sınırlarının daraltılmasına olanak tanıyan iki halde de, orman sınırları dışına çıkarma sonucu elde edilen alanların değerlendirilmesi açısından herhangi bir ayırım yapılamayacağı, bu yerlerden yararlan-

maya ilişkin düzenlemelerin Anayasa'nın 170. maddesinde öngörülen amaca uygun yapılmasının gerekeceği,

Bu durumda yasakoyucunun belirlenen alanların kullanıcılarına veya başkalarına, hatta orman içi köyler halkına satılmasını veya bu amaçla devredilmesini sağlayacak bir düzenleme yapmasının olanaklı olmadığı,

Gerekçeleri ile, 31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybetmiş yerlerin, orman sınırları dışına çıkarılarak 2981 sayılı Yasa hükümlerinin uygulanması suretiyle satışı ve devri olanağını getiren iliraz konusu kural Anayasa'nın 169. ve 170. maddelerine aykırı bulunmuştur.

24.2.1984 günü, 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un; 3290 sayılı yasa ile değişik geçici 2. maddesinin (e) bendinin iptaline Anayasa Mahkemesi 27.9.1995 gününde oybirliği ile karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin Esas Sayısı:1995/13, Karar Sayısı: 1995/51 kararı 28.11.2002 tarih ve 24950 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi Kararı (4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun)

Anamuhalefet (Doğru yol) Partisi TBMM Grubu Adına Grup Başkanı Prof. Dr. Tansu Çiller; 29.6.2001 günü, 4708 sayılı "Yapı Denetimi Hakkında Kanun"un 2., 4., 5., 6., 11. maddeleri ile 13. maddesinin (a) fıkrasının, Anayasa'nın 7., 9., 10., 11., 87., 127., 128., 18., ve 153. maddelerine aykırılığı savıyla iptali ve 2., 4., 5., 6. ve 11. maddelerinin yürürlüğünün durdurulması istemiyle dava açmıştır.

Anayasa Mahkemesi yaptığı incelemede; İmar kolluğu faaliyetleri içinde yer alan ve yapı ruhsatı verme, vermeme ya da yapıyı durdurma, yıkma işlemlerinin yerel yönetimlerin yetkisinde olup, dava konusu düzenlemeyle yapı denetim kuruluşlarına idari işlem yapma yetkisi verilmesi, yapı denetim kuruluşları, kamu gücü kullanmadan teknik inceleme yapmak ve bu konuda ilgili yerlere rapor, görüş ve bilgi vermekle görevlendirildiği,

Buna göre, yapı denetim kuruluşlarının hizmetlerinin Devletin genel idare esaslarına göre yürütmekte yükümlü olduğu asli ve sürekli görevler arasında bulunmadığı,

Gerekçeleri ile, Yasa'nın 2., 4., 5. ve 6. maddelerinin Anayasa'nın 127. ve 128. maddelerine aykırı olmadığı (Mustafa BUMİN, Sacit ADALI; Nurettin TURAN ile Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmadığı),

4708 sayılı Yasa'nın ülke genelinde uygulanmak üzere çıkarılmakla birlikte uygulamanın yüksek deprem riski ve hızlı şehirleşme gözetilerek 19 pilot ilde başlatılmasında Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığından söz edilemeyeceği (Mustafa BUMİN, Sacit ADALI, Nurettin TURAN ile Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmadığı),

Yasa'nın 13. maddesinin (a) fıkrasının iptal kararı yayımlanmadan KHK'nin yürürlükten kaldırılması Anayasa'nın 87. ve 153. maddelerine aykırılık oluşturmayacağına 26.6.2002 tarihinde karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin Esas Sayısı: 2001/377, Karar sayı: 2002/59 sayılı kararı 9.11.2002 tarih ve 24931 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.